

Foto: Mediacentrum Defensie, 2017

Wassenaars B&D Mobilisatiecomplex Maaldrift

Wassenaars Bod

Introductie

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wassenaar heeft kennis genomen van het Ontwerp Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) en de PlanMER. Het college is zeer tevreden met de constatering dat er geen extra fysieke ruimte nodig lijkt te zijn buiten de huidige terreingrenzen van MOB Maaldrift en dat Defensie de verkeerskundige opgaven in de omgeving ook in het vizier heeft. Met deze zienswijze doet de gemeente Wassenaar het aanbod om als partner samen te werken aan de herontwikkeling van MOB Maaldrift. De gemeente stelt het Rijk een aantal belangrijke randvoorwaarden voor wat betreft verkeer, participatie en planologie.

Nationaal Programma Ruimte voor Defensie

In het NPRD heeft Defensie de voorkeurslocatie MOB Maaldrift aangewezen om te voorzien in de goed te combineren locatiespecifieke behoeftes 16 en 20. Het voornemen is om het bestaande complex te ontwikkelen naar een opleidingscentrum voor de Koninklijke Marechaussee (KMAR).

Locatiespecifieke behoeftes:

- 16: de uitbreiding van de schietfaciliteiten (modulaire schietbaan) voor de eenheden op Schiphol
- 20: opschaling KMAR met een campus Bewaken & Beveiligen en Integraal Beroepsvaardigheden Training.

Deze ontwikkeling heeft impact op de fysieke leefomgeving, omwonenden, de Noordrand van Wassenaar en de landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden op het terrein zelf. Ruimtelijke effecten overstijgen het defensieterrein. De herontwikkeling van het defensieterrein kan daarom niet gezien worden als een zelfstandige ontwikkeling en vraagt om een zorgvuldige inpassing in de omgeving.

Van Notitie, naar Zienswijze naar Ontwerpprogramma

Op 8 februari 2024 heeft het college een zienswijze ingediend op de Notitie Reikwijdte en Detail (NRD) van het NPRD. In de NRD maakte de Staatssecretaris bekend dat de KMAR 30 hectare nodig had om te voorzien in de behoefte. In de zienswijze heeft het college aandacht gevraagd voor de belangen van Wassenaar, de regio en de Provincie Zuid-Holland bij een zorgvuldige inpassing van de ontwikkeling in de Noordrand van Wassenaar. Het college ziet hier koppelkansen, te weten: de uitbreiding van het bedrijventerrein Maaldrift, de uitplaatsing van Avalex en andere industrieachtige bedrijven uit de Noordrand, de ontwikkeling van de American School of The Hague en de verplaatsing van de gemeentewerf.

Op 27 februari 2024 heeft de gemeenteraad van Wassenaar de motie “Verkeersproblematiek MOB Maaldrift” aangenomen waarin de raad het college oproept om bij de gesprekken die het college met Defensie voert met betrekking tot het MOB Maaldrift het volgende punt mee te nemen:

- Er bestaat al een zware overbelasting van de rotonde Rozenplein – Rozenweg en een gevaarlijke verkeerssituatie op de weg naar de verschillende middelbare scholen. De Rozenweg is zwaar overbelast door verkeer naar de A44/N44 en voorzieningen als het Adelbert College, de American School, ABF, Kinderdagverblijf ASH, verpleeghuis Duinstede, bedrijventerrein Maaldrift en Avalex. Het is een absolute voorwaarde dat eerst de problematische verkeerssituatie structureel wordt opgelost voordat toekomstige publiekaantrekken- de ontwikkelingen hier kunnen plaatsvinden.

In navolging op de zienswijze heeft Defensie in samenwerking met de Provincie Zuid-Holland zorg gedragen voor uitgebreid overleg met het college. Dit overleg heeft ertoe geleid dat Defensie in het Ontwerp Nationaal Programma Ruimte voor Defensie aangeeft dat het mogelijk is om de beide behoeftes van de gemeente Wassenaar op het bestaande terrein te ontwikkelen en in te passen. Daarbij moet wel met de volgende aandachtspunten rekening worden gehouden:

- De benodigde ontwikkelruimte is groter dan de beschikbare ruimte in de bestaande vergunde situatie. Het uitgangspunt voor de realisatie is dat deze plaats moet vinden binnen de bestaande begrenzing van het terrein. En waarbij in overleg met de gemeente zal worden gezocht naar mogelijkheden voor aanpassing van de bebouwingshoogte en het bebouwingspercentage, zodat dit passend is bij de omgeving. Hierdoor is er geen extra fysieke ruimte nodig buiten de huidige terreingrenzen.
- De ontsluiting van het complex en de aansluiting op de bestaande lokale en provinciale wegstructuren vragen aandacht, waarbij er kansen liggen om de aanpak van andere verkeerskundige opgaven in het gebied daarin mee te nemen.

Dit stemt het college hoopvol en daarom is het college bereid om het aanbod te doen om zich maximaal in te spannen voor een spoedige besluitvorming en een zorgvuldig communicatie- en participatieproces.

Het Bod

Ruimtelijke opgaven

De gemeente Wassenaar onderschrijft de noodzaak tot een intensiever gebruik van het defensie terrein Maaldrift en is hierin een partner om tot deze intensivering te komen. Hierbij is de gemeente Wassenaar wel van mening dat de ambities van Defensie en de daarmee samenhangende effecten de terreingrenzen overstijgen. Vanuit de opgave en de te nemen (ruimtelijke) besluiten kan het realiseren van de ambities voor Maaldrift niet losgezien worden van de daarmee samenhangende opgaven. Daarbij stelt het college de Rijksoverheid de absolute randvoorwaarden om:

1. Het verkeersknelpunt aan het Rozenplein/de Rozenweg samen met de gemeente op te lossen voorafgaand aan start van de ontwikkeling van MOB Maaldrift.
2. Een goede inpassing van de herontwikkeling te realiseren door: rekening te houden met zowel de belangen van de omwonenden als met de aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden. Deze waarden zijn door de gemeenteraad vastgesteld in bestaand beleid en Omgevingsplan en dienen ook meegenomen te worden in de effectbeschrijving en beoordeling in het PlanMER.

Relatie met NOVEX ZR en ZH-PLG

De ontwikkeling van MOB Maaldrift kan niet worden gezien als een geïsoleerde ontwikkeling. Er is een duidelijke koppeling met de Nationale Omgevingsvisie Extra Zuidelijke Randstad (NOVEX ZR) en de ruimtelijke puzzel Zuid-Holland Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG). Met name op de thema's bereikbaarheid, robuuste landschappelijke verbindingen en militaire functies. Wassenaar bevindt zich in de overgangszone tussen stedelijke druk (Regio Den Haag) en ecologische corridors richting de duinen/het Groene Hart. Deze puzzel kan alleen gezamenlijk worden gelegd in een samenwerking met het Rijk, Provincie Zuid-Holland en de regiogemeenten.

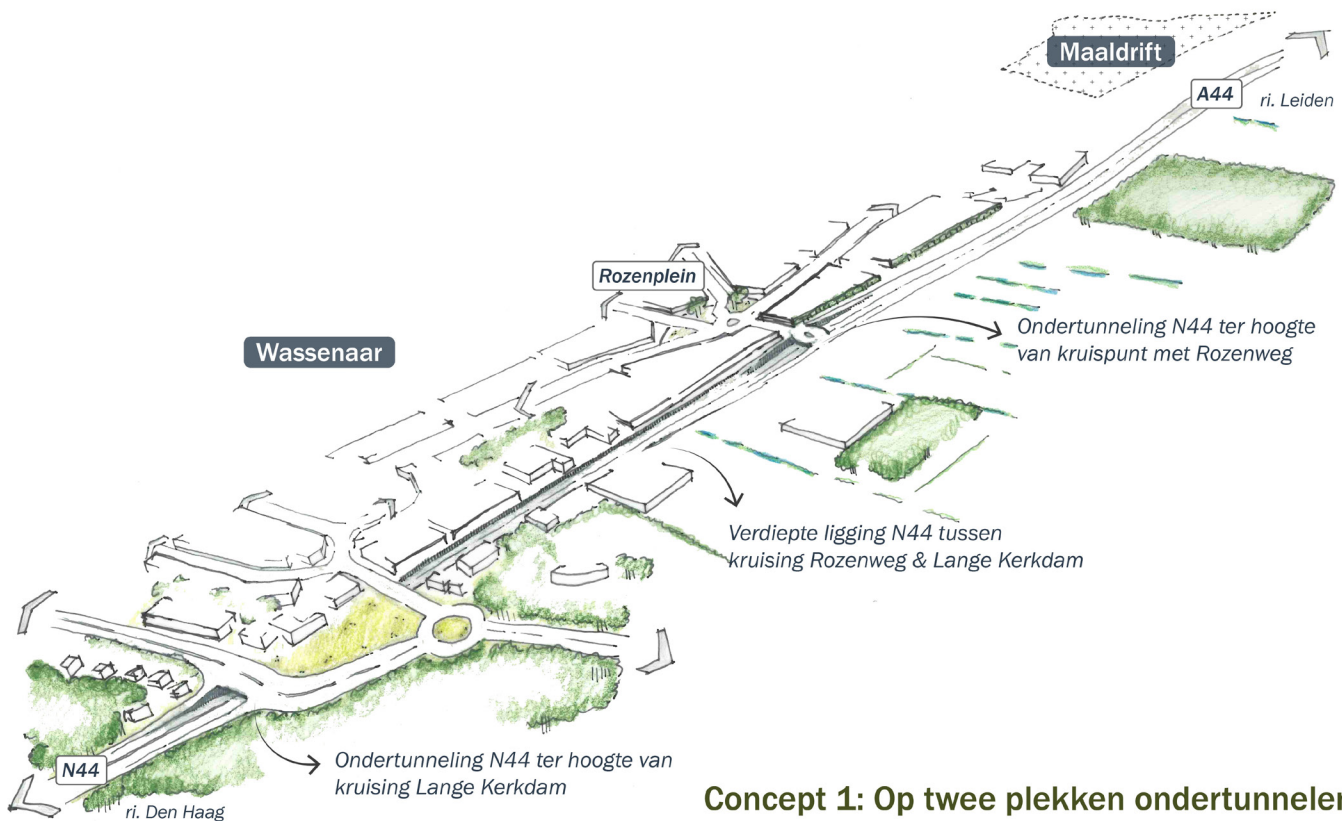
Verkeersvarianten

De verkeerssituatie aan de Rozenweg (A44/N44) is een belemmering voor een verdere intensivering van het gebruik van Maaldrift. De verkeerskundige situatie is daarmee suboptimaal en vraagt om een verbetering. Zowel MOB Maaldrift als de gemeente Wassenaar profiteren van een gezamenlijke oplossing van de aansluiting A44/N44 en de Rozenweg. Hierin ligt een gezamenlijke opgave waarbij ook Rijkswaterstaat, als wegbeheerder, een belangrijke stakeholder is. Navolgend zijn drie varianten weergegeven. Deze drie concepten voorzien in een oplossing voor het bestaande verkeersprobleem.

Concept 1: Op twee plekken ondertunnelen

Betreft de ondertunneling van de N44 ter hoogte van de Lange Kerkdam tot en met het kruispunt

met de Rozenweg. Daarmee is deze variant verkeerskundig de ideale oplossing. Een tunnelbak en ongelijkvloerse kruisingen op de Rozenweg en Lange Kerkdam zorgen voor een ideale doorstroming van de A44/N44 en een scheiding van de verkeersstromen. Daarbij kunnen de iVRI's op deze kruispunten komen te vervallen, wat zorgt voor een betere doorstroming van het verkeer. Tevens zijn er minder conflictpunten waardoor de veiligheid verbeterd kan worden. Door een 'ovatonde' of vergelijkbare constructie bij het ongelijkvloerse kruispunt Rozenweg hebben zware opleggers een alternatief voor de huidige route naar Maaldrift. De voertuigen hoeven daarbij niet meer door het dorp te rijden. De constructie verbetert de bereikbaarheid van MOB Maaldrift en neemt conflictpunten met langzaamverkeer weg.

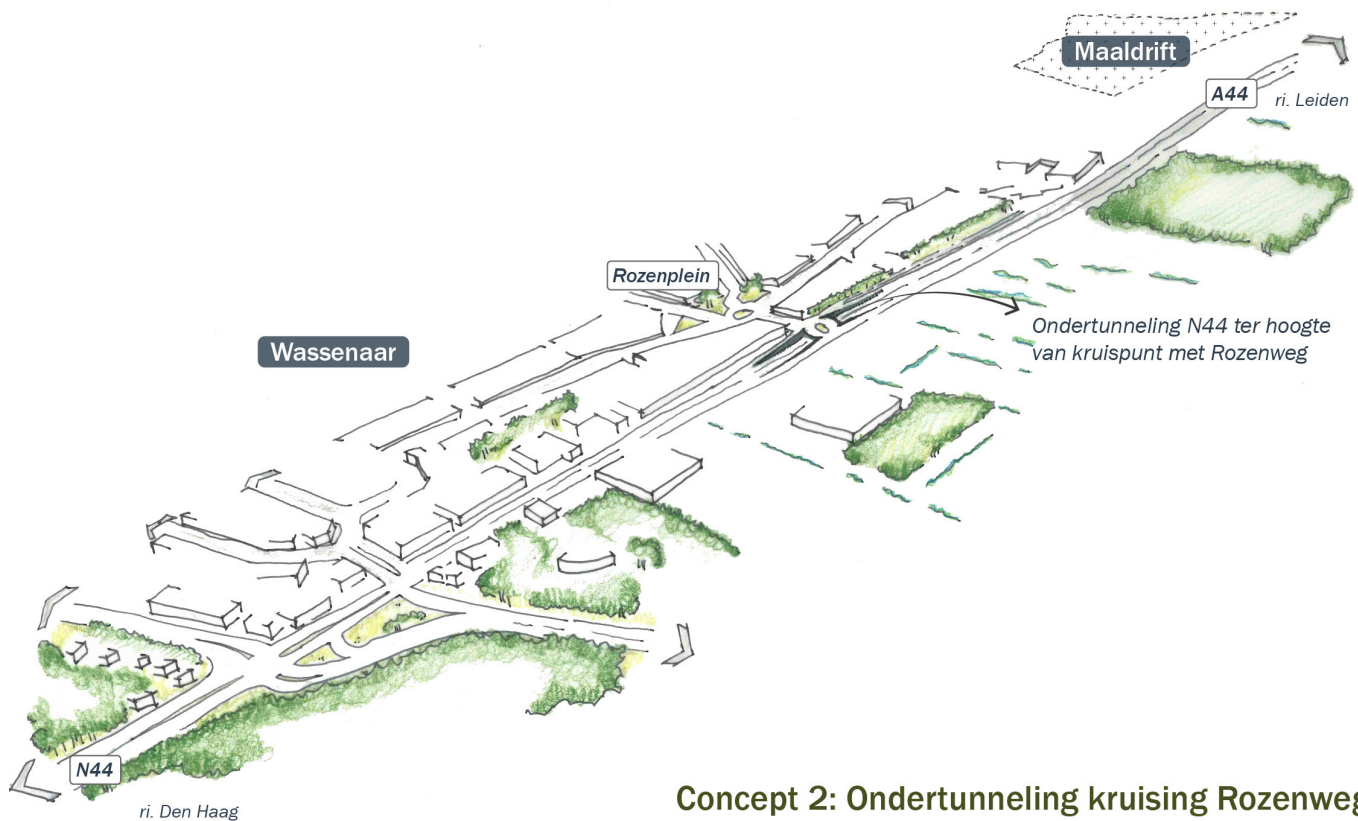

Concept 1: Op twee plekken ondertunnelen

Concept 2: Tunnelbak N44

Deze variant richt zich op een ongelijkvloerse kruising ter hoogte van het kruispunt Rozenweg. Daarbij heeft deze variant dezelfde voordelen als variant 1 maar heeft mogelijk het risico tot congestie bij het gelijkvloerse kruispunt met de Lange Kerkdam omdat de doorgaande verkeersstroom van de A44/N44 niet uit het kruispunt wordt gehaald. Het huidige gelijkvloerse kruispunt Rozenweg kan de bestaande verkeersdrukte niet goed aan. Hierdoor ontstaat nu congestie op de A44 én in Wassenaar zelf. Door deze kruising ongelijkvloers te maken zijn de iVRI's overbodig en worden verkeersstromen van elkaar gescheiden. Hierdoor ontstaat meer doorstroming en minder conflictpunten tussen verkeersdeelnemers wat bijdraagt aan verhoogde verkeersveiligheid.

Door een 'ovatonde' of vergelijkbare constructie bij het ongelijkvloerse kruispunt Rozenweg hebben zware opleggers een alternatief voor de huidige route naar Maaldrift. De voertuigen hoeven daarbij niet meer door het dorp te rijden. De constructie verbetert de bereikbaarheid van MOB Maaldrift en neemt conflictpunten met langzaamverkeer weg.

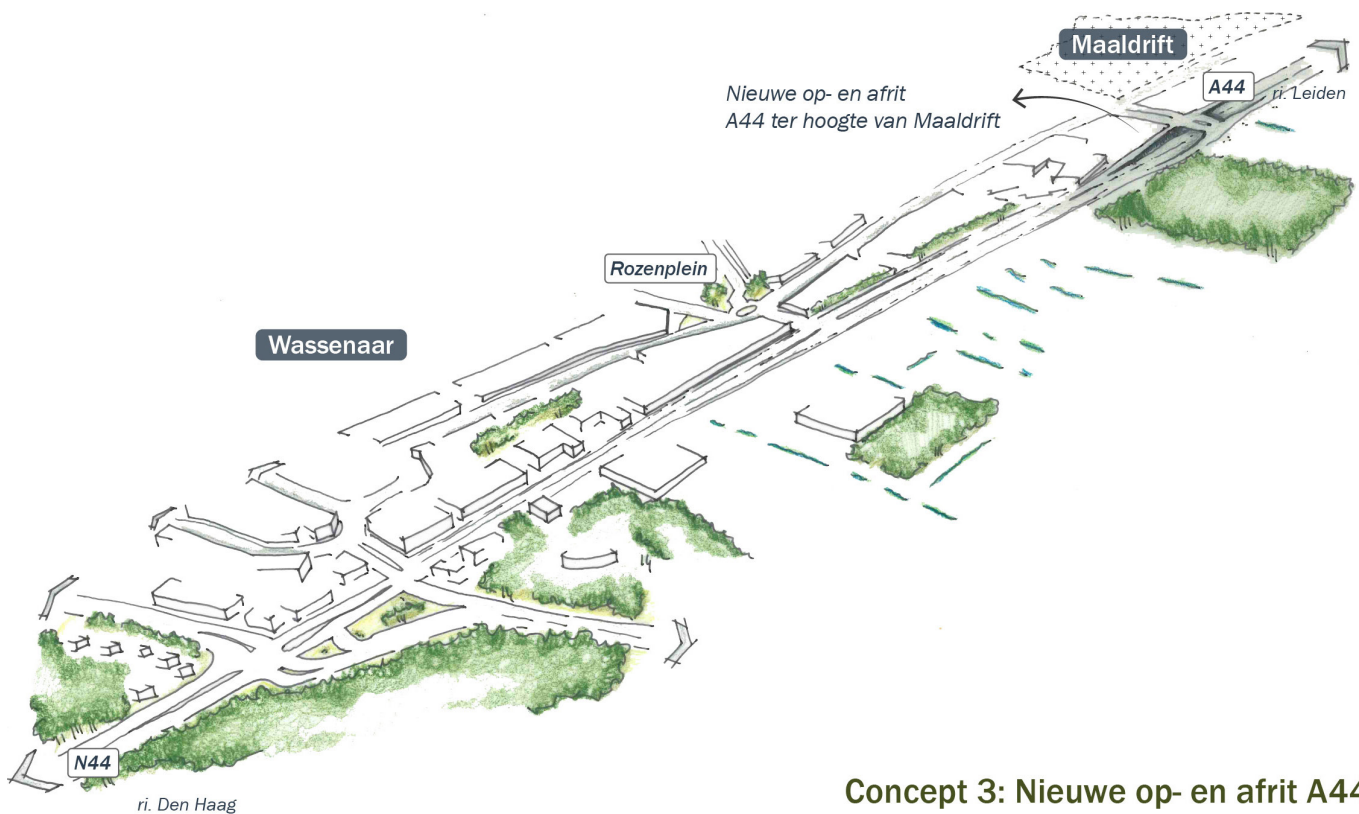

Concept 2: Ondertunneling kruising Rozenweg

Concept 3: Op- en afrit A44

Variant 3 richt zich op de realisatie van een nieuwe ontsluiting van de A44 ter hoogte van het huidige ABF terrein. Dit maakt dat het bedrijventerrein en MOB Maaldrift direct te bereiken zijn vanaf de A44. Indien er voor deze variant wordt gekozen, moet alsnog gekeken worden naar mogelijke aanpassingen aan de gelijkvloerse kruispunten Rozenweg en Lange Kerkdam. Daarbij zou de Rozenweg 'koud' gemaakt kunnen worden, waarbij er alleen nog een overstekende beweging mogelijk is vanuit Wassenaar richting Tuincentrum de Bosrand. Voor de Lange Kerkdam is het in dit geval wenselijk om een mogelijkheid te maken om rechtsaf te slaan richting Wassenaar vanaf de N44.

Deze variant heeft als nadeel dat er op korte afstand van bestaande op- en afritten een nieuwe aansluiting wordt gecreëerd, wat een negatief effect kan hebben op de doorstroming van de A44. Ook lost het mogelijk niet alle verkeersproblematiek in het dorp op.

Concept 3: Nieuwe op- en afrit A44

Bewoners

Rondom het defensieterrein zijn meerdere burgerwoningen en bedrijven gelegen. De gemeente Wassenaar heeft de verantwoordelijkheid de belangen van de bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties mee te wegen in de ruimtelijke besluitvorming zoals deze nog moet plaatsvinden. De gemeente Wassenaar geeft graag, samen met het Ministerie van Defensie, invulling aan een participatieproces waarin meer dan voldoende ruimte is voor de inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties van Wassenaar om mee te praten over een ander gebruik van het terrein Maaldrift.

(Gemeente Wassenaar, 2024)